

Województwo Pomorskie Armii Krajowej
Krajowej Służby Wojskowej
ul. Piłsudskiego 25.1
80-000 Toruń
tel. 25 127 66
KRS 00000418
KOD 1090 1506 0000 0000 5000 0000

Leon Drobinski
Zelazno 28.11.2006

Chojnice - Gdynia
JOW. Gr. P.

†† Degner Leon

M: 1341/2 196 Pom.

Leon Drobinski
8-630 Celopa
les.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Degner Leon
I: H: 1341/2196 Pom.
Golymia JOW Gr. D.
Chojnice

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa *k. 4 s. 1-4*

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora *k. 3 s. 1-3*

I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) *k. 3*

VI. Fotografie

okładki i kompozycje

1/1. Delaja - Degner Leon:

1. Informacja o Leonie Degnerze przesłana przez Leona Drobinińskiego wraz z kartką - listem od rodziny, ręk. + mpis kop. k. 3 s. 1-3
2. Biogram ks. Leona Degnera, [w:] Słownik biograficzny kempin-
rądzki ziemi lubawskiej, Jerzy Szewc,
Lubawa 2005, kronop. 3. 55-56 k. 1 s. 4

Szanowny Panie Prokuratorze

1

Typie uczestników analizowany o wyjm
ks. Leonie Deymer

ks. Leon Deymer ur. 28.03.1907 r.

w Bukowen pow. Brodnica syn

Augusta Deymer i Antoniny zd. Megger.

aresztowany 13.04.1944 r.

Przebywał w obozach: Stutthof 12.05.1944 - 30.05.1944

Mauthausen 5.06.1944 - 30.11.1944 r.

Dachau 1.12.1944 - 29.04.1945 r.

Zmarł w U.S.A. 17.09.1985 r.

Przesyłam pochowanie

Leon Ossowski

Na zdjęciu: Prałat Leon A. Degner przed frontem kościoła
 św. Anny w kwietniu 1984r.

Zdję. w zbiorach ikonograficznych A.

Prałat Leon A. Degner pochodzący z Polski, który przeżył obozy
 koncentracyjne hitlerowskich Niemiec z okresu II wojny światowej,
 został wyprowadzony w celu pochowania dziś rano z Rossmoorskiego
 kościoła św. Anny, który to ufundował 20 lat temu.
 Biskup John Cummins, który celebrował o 10 rano mszę pogrzebową,
 w ubiegłym tygodniu opisał Prałata Degnera "jako człowieka pełnego

W notogazecie: 18.12/03
 1) moleny obok: Jan Kulesza
 i Reinhold Meier - poprawnie!
 2) moleny obok: Leon A. Degner
 N. wspomnie z Kościoła Goytha
 wst. St. Pauli i Wynold
 "Komm", "Delina"
 renowacji i spokojny ty a ko
 Leon Degner w KL St. Thof
 - który ko sypał "Goythovis"
 był oprowadzany i promowa
 jego nie rozumie i powinn
 ko obok 5 przeski i rozpył
 się oficie się powoli i
 paper teny St. Thof

janina".
 i lat powojennej
 i stać się
 n ufności i
 asterskie obowiązki

na emeryturę
 rałat Degner wspom-
 niami /nazistami/
 13 kwietnia 1944r.
 nie rozpoznany
 zorey /urzędnika/
 utthofie do podobnego

Kachau, gdzie
 erga Pattona,

„miewał zwidzenia
 często” -

1952r.
 przesiedlony do
 sował przez 11 lat.
 ath w Oakland,
 szego biskupa
 filii w Walnut Creek
 przejściu na

ażat Degner pełnił
 w, które obejmowały
 ez 50 minut a
 aż do swej śmierci.

„na księdza
 /Polska/.

wigę Degner oraz

Leon

Na zdjęciu: Prałat Leon A. Degner przed frontem kościoła
św. Anny w kwietniu 1984r.

3

Zof. W zbiorach ikonograficznych A.

Prałat Leon A. Degner pochodzący z Polski, który przeżył obozy koncentracyjne hitlerowskich Niemiec z okresu II wojny światowej, został wyprowadzony w celu pochowania dziś rano z Rossmoorskiego kościoła św. Anny, który to ufundował 20 lat temu.

Biskup John Cummins, który celebrował o 10 rano mszę pogrzebową, w ubiegłym tygodniu opisał Prałata Degnera "jako człowieka pełnego heroicznymi wartościami" i "jako łagodnego chrześcijanina".

"Chociaż doświadczył potwornych cierpień w Dachau i lat powojennej tułaczki, jeszcze potrafił otrząsnąć się z tego i stać się człowiekiem pełnym bezgranicznej wiary. Był pełen ufności i w bardzo szlachetnym stylu prowadził swoje duszpasterskie obowiązki w czasie swego pobytu w Rossmoor".

Wywiady udzielonym podczas jego odchodzenia na emeryturę /w stan spoczynku/ w kwietniu ubiegłego roku, prałat Degner wspominał /przypominał/ ukrywanie się przed hitlerowcami /nazistami/ od 1939r. aż do momentu wykrycia i aresztowania 13 kwietnia 1944r. Został skazany na śmierć, lecz w ostatnim momencie rozpoznany przez kolegę więźnia, który pełnił obowiązki dozorczy /urzędnika/ w oddziałach SS, został przerwany z obozu w Stutthofie do podobnego w Mauthausen w Austrii.

Następnie został przeniesiony potem jeszcze do Dachau, gdzie został wyzwolony przez Siódmą Armię Generała Georga Pattona, 29 kwietnia 1945r.

Jeszcze 40 lat po wojnie, bywał pełen niepokojów, miewał związania bicia, krycia się, tortur. "I tak bywało bardzo często" - powiedział on.

Prałat Degner przybył do USA w 1952r.

Po krótkotrwałym pobycie w San Francisco został przeniesiony do Oakland St. Columba Parish /parafii/ gdzie pracował przez 11 lat.

W 1963r. został przeniesiony do parafii St. Jarlath w Oakland, gdzie pracował aż do powołania go przez późniejszego biskupa Floyd Begin na stanowisko proboszcza nowej parafii w Walnut Creek w 1965r. Rezydował /przebywał/ też tam dalej po przejściu na emeryturę.

Dodatkowo poza swymi obowiązkami proboszcza, prałat Degner pełnił obowiązki duszpasterskie dla Polskich emigrantów, które obejmowały katolickie godziny w radio w języku polskim przez 50 minut a wcześniej 60 w specjalnym wydaniu liturgicznym aż do swej śmierci.

Urodzony w Bukowcu w Polsce dnia 28 marca 1907r., na księdza został wyświęcony 17 grudnia 1932r. w Pelplinie /Polska/.

Pozostawił dwie siostry Gertrudę Ossowską i Jadwigę Degner oraz jednego siostrzeńca.

(informacje przekazane Leon
Drobin'ski)

A

4

DEGNER LEON (1907-1985), ksiądz, wikariusz w Lubawie, kapelan TOW „Gryf Pomorski”, duszpasterz w Ameryce.

Ur. 28 III 1907 w Bukowcu k. Jabłonowa, jako syn Augusta dozorca szosowego i Antoniny z d. Megger. Kształcił się w Collegium Marianum w Pelplinie nast. w gimnazjum w Chełmnie, gdzie w 1928 zdał maturę. W l. 1928-1932 studiował w Seminarium Duchownym w Pelplinie. 17 XII 1932 otrzymał święcenia kapłańskie. Mszę św. prymicyjną odprawił 20 XII w Lembargu. Po święceniach przez pięć lat był wikariuszem i opiekunem KSMŻ w L. Od 1937 był prefektem gimn. żeńskiego i gimn. handlowego w Tczewie. Od początku wojny 1939 ukrywał się. Działał w TOW „Gryf Pomorski”, był kapelanem Okręgu AK Kościerzyna – Chojnice – Starogard. Informacje o nim podaje Biuletyn Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy w Berlinie – nr 3 z dn. 19 V 1944: (tłum.) *Był kapelanem Rady „Gryfa Pomorskiego”, cieszył się autorytetem wśród polsko-katolickiej części społeczeństwa, zasię-gano jego rady przy mianowaniu poszczególnych osób na wyższe stanowiska, ceniono jego zdanie. Aresztowany 17 IV 1944 i osadzony w więzieniu w Gdańsku nast. w o.k. Satutthof, Mauthausen, i od 1 XII 1944 Dachau – nr obozowy 134363. Wyzwolony 29 IV 1945 przez armię amerykańską. Pracował w ośrodkach polskich w Niemczech, m.in. był kapelanem sierocińca w Deggerndorf. Wyjechał do USA. Był Duszpasterzem w Oakland w Kalifornii (1963), nast. w Walnut Creek w Kalifornii (1969), gdzie zmarł 17 IX 1985. Miał tytuł Prałata Honorowego Jego Świątobliwości.*

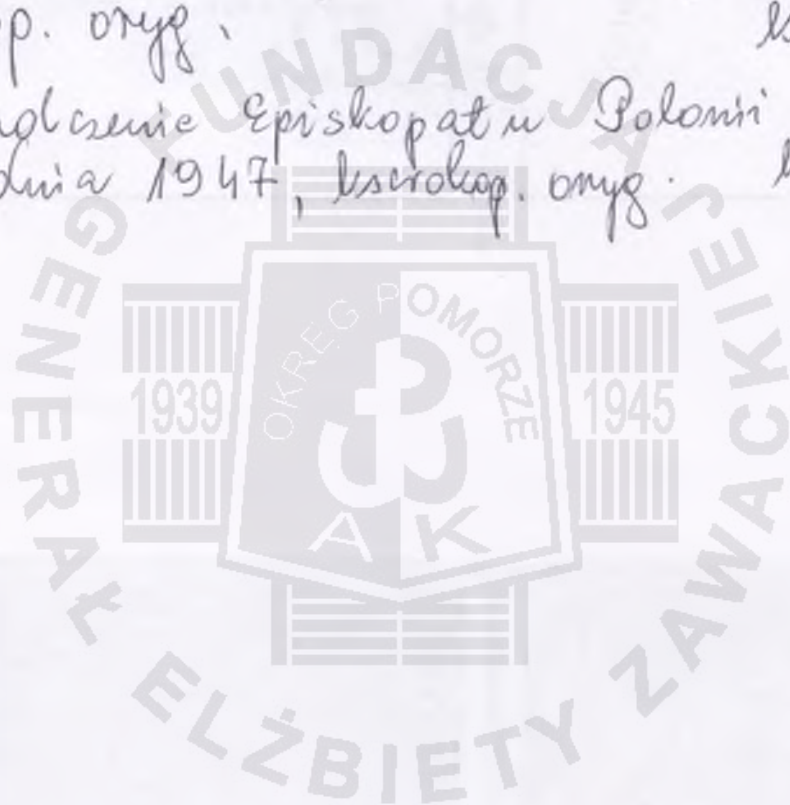
Bartkowski T., Polski ośrodek dziecięcy w Deggerndorf. 1947; MPD, s. 17, 22, 39; Rafiński, Gimnazjum chełmińskie, s. 113; Stanke, Collegium Marianum, s. 41; Walkusz, Duchowieństwo

katolickie, s. 85; Kalendarz liturgiczny 2000, s. 104; ADP ks. Mross H., Biografie księży diecezji chełmińskiej wyświęconych w l. 1921-1939 (rkp.).

*Słow. biograficzny siemi lubawskiej,
Lubawa, 2005, pobl. red. Jerzy Szewc*

1/2. Dokumenty dotyczące reletora:
Degner Leon:

1. Dokument z 20.05.1945 potwierdzający kapitanstwo S. Degnera, kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. Karta identyfikacyjna z 27.12.1945 ks. kapelana S. Degnera, kserokop. oryg. k. 1 s. 2
3. Zasiadanie Episkopatu Polonii z grudnia 1947, kserokop. oryg. k. 1 s. 3

Testificamur praesentibus litteris nostris
 Rev. Dom. *Degner Leonem*
 nat. 28. 8. 1907. in *Bukowice*
 Sacerdotem esse dioecesis ordinis con-
 gregationis *Culmensis*
 nullisque censuris nec poenis eccle-
 siasticis irretiri. In sua dioecesi ordine con-
 gregatione Rev. Dom. *Degner Leo*

functus est officio *professoris*
 Dachau, die 20. 7. 1945.
 Praeses: *Dr. F. Koszycki*

Niniejszym zas wiadczyamy, że
 Ks. *Degner Leon*
 urodz. 28. 8. 1907. w *Bukowice*
 jest kapłanem diecezji ~~zakonu~~ *agromad-
 zenia Culmianskiej*
 wolnym od cenzur i kar kościelnych.
 W diecezji ~~zakonie~~ *agromadzeniu* zaj-
 mował stanowisko *profesora*

Dachau, dnia 20. 7. 1945.
 Przewodniczący *Dr. F. Koszycki*
Ks. Leptiniński
 Delegat
 diecezjalny ~~zakonu~~
agromadzenia

Produced from Broderick's.

It is certified that Rev. *Degner Leo*
 born 28. 8. 1907. at *Bukowice*
 is a priest of Diocese, Order, Congrega-
 tion *Culmensis*
 and he is free of „censurae” and any
 other church-punishments.
 Rev. *Degner Leo*
 held a Church-Office of *professor*
 in the Diocese, Order, Congregation
 Dachau, the 20. 7. 1945.

Superior:
Dr. F. Koszycki
 Delegate of Diocese
 Order, Congregation

U.S. MARSHAL OFFICER D.P.
 Signature of bearer
 Certified Correct:

Collegium Delegatum
 rom.-cath. cleri
 Poloni

N: 213

Testimonium

1945
 In castris Dachau

Ks. Leon Degner, Nr. 134 363

ur. 28.3.1907r. w Bukowcu, pow. Płodnie
numer dowodowy: 13.4.44r.

Obozy: Stutthof = 12.5.44. - 30.5.44

Mauthausen = 5.6.44. - 30.11.44

Dachau = 1.12.44. - 29.4.45

POLISH MILITARY IDENTITY CARD

270 * K

SURNAME: DEGNER
Nazwisko:
CHRISTIAN NAMES: Leon
Imiona:
RANK OR DESIGNATION: Chaplain
Stopień lub przydział:
SEX: m.
Płeć:
PERSONAL NUMBER: 726/15.
Numer osobisty:
HEIGHT: 5f 9in
Wysokość:
COLOUR OF EYES: Blue
Oczy:
COLOUR OF HAIR: Blond
Włosy:
OTHER DISTINGUISHING MARKS:
Znaki szczególne:
DATE AND PLACE OF BIRTH: 28.3.1907.
Data i miejsce urodzenia: Bukowiec
SIGNATURE OF ISSUING OFFICER:
Podpis wystawiającego oficera:

SIGNATURE OF BEARER:
Podpis właściciela:

Ks. Degner

DATE: 27.12.45.
Data:

J. ILINSKI
Colonel

(Z 727) CDP 79233

prekasa Leon Drolinski

Signature of bearer

This is to certify that:

Rev. Father DEGNER Leonem Roman-Catholic chaplain for the Polish in Germany is free of "censurae" and any other church punishments and there is no obstacle he may be admitted to Sacrum celebrating

Valid to July 1st 1948

Frankfurt/M December 31th 1947

Eduardus Lubowiecki

Eduardus Lubowiecki
Vicarius Generalis

Praesentibus testificamur:

3

Rev. Dom. DEGNER Leonem

nat. die 28.3.1907 in Bukowiec

sacerdotem dioecesis - ordinis - congregationis

Culmensis

sub jurisdictione Ordinarii Polonorum in Germania ad normam Sacrorum Canonum et decreti Secretariae Status Suae Sanctitatis de die 5 Junii 1945 curae animarum in Germania incumbere.

Praefatum Dominum, testificamur nullis censuris vel poenis ecclesiasticis irretiri proindeque ad Sacrum celebrandum admitti posse.

Validum est a die 1 Julii 1948

Frankfurt/M die 31 Decembris 1947

Eduardus Lubowiecki

Eduardus Lubowiecki
Vicarius Generalis

Validitas horum prolongatur:

Validity of this certificate becomes prolonged.

Usque ad finem 1948.

Eduardus Lubowiecki vic. gen.

et ab anno 1949

Ab H. Lubowiecki vic. gen.

usque ad 31 Junii 1950 anni

Ab H. Lubowiecki vic. gen.

Michał Leon Drobinski

T: M: 1341/2 196 Pom.

Chojnice

Degner Leon

✓. Party informacyjna

k. 3

Gdyńskie Towarzystwo
"Gdyńskie" "GP"
1

ks. Degner Leon

Wstąpił do "Gdyńskie" w 1944r. spełniając funkcję
kapelana. Aresztowany 17. IV. 1944r.

Zob. Praca mag. Sd. Piotrowski "Ukazał kraj
Dziec. Chłm. w Ruchu Opow" str. 97

D.W.

Gdynia
2

Ks. Dęgner Leon - aresztowany w kwietniu 1944r.
Więziony w gestapo w Gdańsku, następnie w Stutt-
hofie, a potem w Dachau . -

Źródło: K.Ciechanowski obsada pers.TOW Gryf
Pom. "Pomerania" 1977/5.

AT
Degner Leon, proboszcz

CHOJNICE 3

kapelan Rady „Gyfa Pomorskiego”

20b. Jan Koniorowski i ślubny specjalne
GENAPO ŚMIERZ UB... , aut. Koniorowski
Andrzej, Gdynia 2008.

s. 160

s. 493

Ⓢ III '11

Degner Leon

